

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets hovedformål er at sikre, at samfundet respekterer det enkelte menneskes ret til at bestemme over sin egen krop, herunder også retten til at stille sine organer til rådighed for andre.

Formålet opfyldes ved:

- 1) at fastslå, at døden er indtrådt, når al hjerte-, åndedræts- og hjernefunktion er uigenkaldeligt ophørt, altså fortsat anvendelse af det såkaldte hjertedøds-kriterium,
- 2) at opstille regler for udtagelse af organer til transplantationsformål både fra personer, der skal leve videre, og fra personer, hvor dødsprocessen uigenkaldeligt er indledt, fordi hjernefunktionen uigenkaldeligt er ophørt. For den sidstnævnte gruppe fastsættes der ligeledes regler om udtagelse af organer til videnskabelig brug.

Med lovforslaget ønsker forslagsstillerne at give Folketinget og befolkningen et realistisk alternativ til regeringens lovforslag om indførelse af hjernedøds-kriteriet uden at afvise de tekniske landvindinger på transplantationsområdet.

Set ud fra en medicinsk-klinisk og biologisk synsvinkel er døden en proces. Både ud fra en medicinsk og retlig sammenhæng er der behov for på et tidspunkt at foretage »tværsnit« i denne proces. Spørgsmålet er, hvornår dette »tværsnit« skal lægges. Det er Kristeligt Folkepartis opfattelse, at det skal lægges, når al hjerte-, åndedræts- og hjernefunktion er uigenkaldeligt ophørt.

Det kan i øvrigt oplyses, at forslaget er udarbejdet på baggrund af redegørelsen fra Det Ethiske Råd om døds-kriteriet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det er vigtigt, at vi bevarer et døds-kriterium, som er umiddelbart forståeligt for almindelige mennesker, nemlig, at døden er indtrådt, når åndedrættet er ophørt og hjertelyden er stoppet, altså bevarelse af det såkaldte hjertedøds-kriterium.

Til § 2

Kravet om, at foranstaltninger, der har til formål at forlænge dødsprocessen, skal bringes til ophør, efter at det er konstateret, at al hjernefunktion uigenkaldeligt er ophørt, sikrer, at dødsprocessen ikke forlænges unødvendigt. Undtagelsen om, at sådanne foranstaltninger kan fortsætte i maksimalt 48 timer for personer, der er tilmeldt organonorregistret, giver mulighed for at forlænge dødsprocessen i de tilfælde, det er nødvendigt for, at transplantationen kan gennemføres, uden at donor bliver liggende som »reservedels-lager«.

Til § 3

Det er muligt for læger med sikkerhed at konstatere, at al hjernefunktion uigenkaldeligt er ophørt, men det kræver måleudstyr og kan derfor kun ske på et hospital.

Det sker ved undersøgelse af reflekser gennem de nervebaner, der kommer og går direkte fra og til hjernen. Undersøgelsen kan suppleres med røntgenundersøgelse af hjernens blodgennemstrømning, som vil være ophørt, hvis hjernefunktionen er ophørt, samt ved undersøgelse af hjernens elektriske aktivitet (EEG), der ligeledes vil være ophørt. Det er en specialopgave at konstatere, at hjernens funktion uigenkaldeligt er ophørt. For lægmand er mennesket stadig »i live«, om end i respirator; der er pæne farver, varm hud og puls, men ingen reaktion på kontaktforsøg, og pupillerne reagerer ikke på lys. Medicinpå-virkning, kulde og andre årsager til skindød kan udelukkes.

Attesten udstedes af en læge på ansvar af den lægelige chef på den sygehusafdeling, hvor patienten er indlagt.

Til § 4

Om udstedelse af dødsattest henvises til ligsynslovens regler, jf. lov nr. 279 af 26. maj 1976.

Til § 5

Bestemmelsen svarer til den nugældende trans-